

NATURA 2000

STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

DLA OBSZARÓW SPECJALNEJ OCHRONY (OSO)
DLA OBSZARÓW SPEŁNIAJĄCYCH KRYTERIA OBSZARÓW O ZNACZENIU
WSPÓLNOTOWYM (OZW)

I
DLA SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY (SOO)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. TYP   **1.2. KOD OBSZARU**   **1.3. DATA OPRACOWANIA**   **1.4. DATA AKTUALIZACJI**
K   PLH320037   2001-03   2011-09

1.5. POWIĄZANIA Z INNYMI OBSZARAMI NATURA 2000

PLB320003
PLB320017

1.6. INSTYTUCJA LUB OSOBA ZBIERAJĄCA INFORMACJE:

Dyrekcja Parków Doliny Dolnej Odry, Gryfino; Biuro Konserwacji Przyrody, Szczecin; Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków; Klub Przyrodników, 1 Maja 22, 66-200 Świebodzin; Paweł Pawlaczyk.; M. Dzięgielewska, "Salamandra"

1.7. NAZWA OBSZARU:

Dolna Odra

1.8. WSKAZANIE I ZAKLASYFIKOWANIE OBSZARU:

DATA ZAPROPONOWANIA JAKO OZW

2007-08

DATA ZATWIERDZENIA JAKO OZW

2008-12

DATA ZAKLASYFIKOWANIA JAKO OSO

DATA ZATWIERDZENIA JAKO SOO

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. POŁOŻENIE CENTRALNEGO PUNKTU OBSZARU

DŁUGOŚĆ GEOGRAFICZNA

E 14 24 44

SZEROKOŚĆ GEOGRAFICZNA

N 52 43 2

2.2. POWIERZCHNIA (ha):

30 458.1

2.3. DŁUGOŚĆ OBSZARU (km):

2.4. WYSOKOŚĆ (m n.p.m.):

MINIMALNA

0

MAKSYMALNA

66

ŚREDNIA

2.5. REGION ADMINISTRACYJNY (NUTS)

Kod	Nazwa regionu	%
PL423	Stargardzki	7
PL424	Miasto Szczecin	7
PL425	Szczeciński	86

2.6. REGION BIOGEOGRAFICZNY

Nazwa regionu biogeograficznego

Kontynentalny

3. INFORMACJA PRZYRODNICZA

3.1. Typy SIEDLISK znajdujące się na terenie obszaru Natura 2000 oraz ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

3.1.a. Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia	Stopień Reprezen.	Względna powierzc	Stan zachow.	Ocena ogólna
3150	Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion	1.90	A	C	B	B
3270	Zalewane muliste brzegi rzek	0.20	A	C	B	B
4030	Suche wrzosowiska (Calluno-Geniston, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylon)	0.10	C	C	B	C
6120	Cieplolubne, śródładowe murawy napiaskowe (Koelerion glaucae)	0.50	A	C	B	B
6210	Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków	1.00	C	B	C	C
6410	Zmiennewilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	2.90	B	B	B	B
6430	Ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium)	2.00	B	B	B	C
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	3.90	B	C	B	B
9110	Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion)	3.90	A	C	A	A
9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	0.50	B	C	B	B
9160	Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum)	1.00	A	C	B	B
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	0.55	C	C	C	C
9190	Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (Betulo-Quercetum)	1.58	B	C	B	B
91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino	0.01	C	C	C	C
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion	4.50	A	C	A	A
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)	0.20	B	C	B	B
91I0	Cieplolubne dąbrowy (Quercetalia pubescenti-petraeae)	1.00	A	C	A	A

3.2. GATUNKI, których dotyczy Artykuł 4 Dyrektywy Rady 79/409/EWG i gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

3.2.a. PTAKI wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
A021	<i>Botaurus stellaris</i>	>18			P				D
A022	<i>Ixobrychus minutus</i>		P		P				D
A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>				V				D
A027	<i>Egretta alba (Ardea alba)</i>				V				D
A030	<i>Ciconia nigra</i>		P						D
A031	<i>Ciconia ciconia</i>		>10						D
A038	<i>Cygnus cygnus</i>			P					D
A045	<i>Branta leucopsis</i>				V				D
A068	<i>Mergus albellus (Mergellus albellus)</i>			>200i					D
A073	<i>Milvus migrans</i>		P						D
A074	<i>Milvus milvus</i>		P						D
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	P		P					D
A081	<i>Circus aeruginosus</i>		30						D
A082	<i>Circus cyaneus</i>		P						D
A084	<i>Circus pygargus</i>		P						D
A089	<i>Aquila pomarina</i>		P						D
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>				P				D
A103	<i>Falco peregrinus</i>	P							D
A119	<i>Porzana porzana</i>		P		P				D
A120	<i>Porzana parva</i>		P		P				D
A122	<i>Crex crex</i>		P		P				D
A127	<i>Grus grus</i>		P	>15000i					D
A132	<i>Recurvirostra avosetta</i>				V				D
A140	<i>Pluvialis apricaria</i>				P				D
A151	<i>Philomachus pugnax</i>		P		P				D
A166	<i>Tringa glareola</i>				P				D
A177	<i>Larus minutus</i>				P				D
A193	<i>Sterna hirundo</i>		P		P				D
A195	<i>Sternula albifrons</i>		P		P				D
A197	<i>Chlidonias niger</i>		P		P				D
A222	<i>Asio flammeus</i>		P						D
A229	<i>Alcedo atthis</i>		P		P				D
A236	<i>Dryocopus martius</i>	P							D
A255	<i>Anthus campestris</i>		P		P				D
A272	<i>Luscinia svecica</i>		P		P				D
A294	<i>Acrocephalus paludicola</i>		P		P				D
A307	<i>Sylvia nisoria</i>		P						D
A320	<i>Ficedula parva</i>		P						D
A321	<i>Ficedula albicollis</i>								D
A338	<i>Lanius collurio</i>		P						D

3.2.b. Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
A004	<i>Tachybaptus ruficollis</i>		P		P				D
A005	<i>Podiceps cristatus</i>	P			P				D
A006	<i>Podiceps grisegena</i>		P						D
A008	<i>Podiceps nigricollis</i>		P		P				D
A036	<i>Cygnus olor</i>	>100		P					D
A038	<i>Cygnus cygnus</i>			P					D
A039	<i>Anser fabalis</i>			>2000i	>15000i				D
A041	<i>Anser albifrons</i>			P	>5000i				D
A043	<i>Anser anser</i>	P	P	P	>5000i				D
A044	<i>Branta canadensis</i>				V				D
A048	<i>Tadorna tadorna</i>	P	P						D
A050	<i>Anas penelope</i>		P		<500i				D
A051	<i>Anas strepera</i>	P	P	P	P				D
A052	<i>Anas crecca</i>	P		P	P				D
A053	<i>Anas platyrhynchos</i>	C		C	C				D
A054	<i>Anas acuta</i>				P				D
A055	<i>Anas querquedula</i>	14-23							D
A056	<i>Anas clypeata</i>	P		R					D
A059	<i>Aythya ferina</i>	P		P	>1100i				D
A061	<i>Aythya fuligula</i>	P		>14000i	P				D
A067	<i>Bucephala clangula</i>	P		>10000i	P				D
A070	<i>Mergus merganser</i>			P					D
A118	<i>Rallus aquaticus</i>		P		P				D
A125	<i>Fulica atra</i>	P		P	P				D
A130	<i>Haematopus ostralegus</i>	P			P				D
A136	<i>Charadrius dubius</i>		P		P				D
A137	<i>Charadrius hiaticula</i>		P		P				D
A143	<i>Calidris canutus</i>				P				D
A145	<i>Calidris minuta</i>				>10i				D
A149	<i>Calidris alpina</i>				>100i				D
A153	<i>Gallinago gallinago</i>		150		P				D
A155	<i>Scolopax rusticola</i>				P				D
A156	<i>Limosa limosa</i>		<8		P				D
A160	<i>Numenius arquata</i>	7-9			P				D
A161	<i>Tringa erythropus</i>				P				D
A162	<i>Tringa totanus</i>	P	P						D
A163	<i>Tringa stagnatilis</i>				P				D
A164	<i>Tringa nebularia</i>				P				D
A165	<i>Tringa ochropus</i>		P		P				D
A168	<i>Actitis hypoleucos</i>		P		P				D
A182	<i>Larus canus</i>		P		P				D
A184	<i>Larus argentatus</i>				P				D
A187	<i>Larus marinus</i>				P				D
A213	<i>Tyto alba</i>	C							D

3.2.c. SSAKI wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>				V				D
1318	<i>Myotis dasycneme</i>		C						B B C B
1324	<i>Myotis myotis</i>			R					C C C C

1337	<i>Castor fiber</i>	>30rodzin	C	B	C	B
1355	<i>Lutra lutra</i>	>100i	C	C	C	B

3.2.d. PŁAZY i GADY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1166	<i>Triturus cristatus</i>	R				C	C	C	C
1188	<i>Bombina bombina</i>	R				C	B	C	C
1220	<i>Emys orbicularis</i>	V				D			

3.2.e. RYBY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1106	<i>Salmo salar</i>				P	D			
1124	<i>Gobio albipinnatus</i>	P				B	B	B	B
1130	<i>Aspius aspius</i>	P				C	B	C	B
1134	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	P				D			
1149	<i>Cobitis taenia</i>	P				C	B	C	B

3.2.f. BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1083	<i>Lucanus cervus</i>	P				C	A	A	B
1084	<i>Osmoderma eremita</i>	P				C	A	C	B
1088	<i>Cerambyx cerdo</i>	P				C	A	C	B
4056	<i>Anisus vorticulus</i>	P				C	B	C	B

3.2.g. ROŚLINY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	POPULACJA	OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.3. Inne ważne gatunki zwierząt i roślin

PTAKI

Populacja Motywacja

SSAKI

Populacja Motywacja

Capreolus capreolus
Cervus elaphus
Dama dama
Eptesicus serotinus
Erinaceus europaeus
Mustela erminea
Mustela nivalis
Myotis daubentonii
Myotis mystacinus
Myotis nattereri
Neomys anomalus
Neomys fodiens
Nyctalus noctula
Pipistrellus pipistrellus
Plecotus auritus
Sciurus vulgaris
Sorex minutus

C C
V C
V C
C C
C C
C C
C C
C C
R C
V C
V A
C C
C C
P C
C C
R C
R C

PŁAZY

Populacja Motywacja

Bufo viridis
Hyla arborea
Pelobates fuscus
Rana arvalis
Rana esculenta
Rana lessonae
Rana ridibunda
Rana temporaria
Triturus vulgaris

R C
C C
C C
C C
C C
R C
C C
C C
P C

GADY

Populacja Motywacja

Anguis fragilis
Coronella austriaca
Lacerta agilis
Lacerta vivipara
Natrix natrix
Vipera berus

C C
P A
A C
V C
C C
V C

RYBY

Populacja Motywacja

Coregonus lavaretus
Silurus glanis

P A
P C

BEZKRĘGOWCE

	Populacja	Motywacja
<i>Aeschna viridis</i>	C	A
<i>Anodonta cygnaea</i>	P	A
<i>Apatura ilia</i>	V	A
<i>Apatura iris</i>	V	A
<i>Argiope bruennichi</i>	C	D
<i>Bombus lapidarius</i>	P	D
<i>Bombus sylvarum</i>	P	D
<i>Bombus terrestris</i>	P	D
<i>Carabus cancellatus</i>	P	D
<i>Carabus granulatus</i>	P	D
<i>Helix pomatia</i>	C	C
<i>Hirudo medicinalis</i>	R	A
<i>Nymphalis antiopa</i>	P	A
<i>Pisidium amnicum</i>	P	D
<i>Pisidium casertanum</i>	P	D
<i>Pisidium henslowanum</i>	P	D
<i>Pisidium hibernicum</i>	P	A
<i>Pisidium milium</i>	P	D
<i>Pisidium obtusale</i>	P	A
<i>Pisidium personatum</i>	P	D
<i>Pontia daplidice</i>	P	A
<i>Sphaerium rivicola</i>	P	A
<i>Sphaerium solidum</i>	P	A
<i>Unio pictorum</i>	P	D
<i>Unio tumidus</i>	P	D
<i>Valvata pulchella</i>	P	A

ROŚLINY

	Populacja	Motywacja
<i>Anthericum liliago</i>	P	A
<i>Aquilegia vulgaris</i>	P	D
<i>Carex arenaria</i>	P	D
<i>Centaureum erythraea</i>	P	D
<i>Dactylorhiza incarnata</i>	P	D
<i>Epipactis helleborine</i>	P	D
<i>Equisetum telmateia</i>	P	D
<i>Gentiana cruciata</i>	P	D
<i>Hierochloa odorata</i>	V	A
<i>Inula germanica</i>	P	A
<i>Listera ovata</i>	P	D
<i>Lonicera periclymenum</i>	P	D
<i>Lycopodium annotinum</i>	P	C
<i>Nuphar lutea</i>	C	D
<i>Nymphaea alba</i>	C	D
<i>Nymphoides peltata</i>	P	A
<i>Polypodium vulgare</i>	P	D
<i>Primula elatior</i>	V	D
<i>Pulsatilla pratensis</i>	P	D
<i>Quercus pubescens</i>	P	A
<i>Ribes nigrum</i>	P	D
<i>Rumex aquaticus</i>	R	A
<i>Salvinia natans</i>	R	A

Scorzonera purpurea	P	A
Stipa capillata	P	D
Stipa pulcherrima	P	A
Viburnum opulus	P	D

4. OPIS OBSZARU

4.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

Klasy siedlisk	% pokrycia
Lasy iglaste	13 %
Lasy liściaste	17 %
Lasy mieszane	5 %
Siedliska łąkowe i zaroślowe (ogólnie)	40 %
Siedliska rolnicze (ogólnie)	16 %
Wody śródlądowe (stojące i płynące)	9 %
Suma pokrycia siedlisk 100 %	

OPIS OBSZARU

Dolina Odry (z dwoma głównymi kanałami: Wschodnią Odrą i Zachodnią Odrą), rozciągająca się na przestrzeni ok. 90 km, stanowi mozaikę obejmującą: tereny podmokłe z torfowiskami i łąkami zalewanymi wiosną, lasy olszowe i łąkowe, starorzecza, liczne odnogi rzeki i wysepki. Odra jest rzeką swobodnie płynącą (według terminologii hydrotechników). Duży udział w obszarze mają naturalne tereny zalewowe. Ostoja obejmuje również fragmenty strefy krawędziowej Doliny Odry z płatami roślinności sucholubnej, w tym z murawami kserotermicznymi oraz lasami. Tereny otaczające ostoję są użytkowane rolniczo. Gospodarka łąkowa oraz wypas bydła są też prowadzone na niewielkim fragmencie obszaru. W okolicach ostoji zlokalizowane są liczne zakłady przemysłowe, w północnej części obszar sąsiaduje z aglomeracją szczecińską, w tym z terenami portowymi.

4. OPIS OBSZARU

4.2. WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

Dobrze zachowane siedliska, w tym 14 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Liczne rzadkie i zagrożone gatunki zwierząt, w tym 17 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Międzyodrze, tzn. wyspa torfowa położona pomiędzy Odrą Wschodnią i Odrą Zachodnią to obszar największego w Europie torfowiska fluwiogenicznego o miąższości do 10 m, poprzecinanego siecią kanałów, starorzeczy, rowów i rozlewisk o długości łącznej ok. 200 km. W tych szczególnych warunkach, przy bardzo ograniczonym gospodarowaniu wykształciła się tu charakterystyczna szata roślinna. Dobrze zachowane siedliska dają schronienie i miejsce spoczynku oraz zapewniają bazę pokarmową dla wielu rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, w tym nocka łydkowłosego *Myotis dasycneme* gatunku wymienianego w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Liczne ślepe odnogi rzeczne, szerokie kanały oraz bogactwo terenów podmokłych i zalewowych znajdujących się na obszarze ostoi Dolina Odry stanowią szczególnie korzystny i preferowany teren żerowiskowy dla tego gatunku. W kanałach Międzyodrza występuje m. in. salwinia pływająca *Salvinia natans* i grzybieńczyk wodny *Nymphoides peltata* (gatunki zagrożone w Polsce). Rezerwat Bielinek znajdujący się na zboczach doliny to słynne stanowisko gatunków kserotermicznych i jedyne stanowisko w Polsce świetlistej dąbrowy z okazami dębu omszonego *Quercus pubescens* o szerokich i nisko rozgałęzionych koronach. Ważna ostoją ptasia o randze europejskiej E006, zwłaszcza dla migrujących i zimujących gatunków ptaków wodno-błotnych. Szczególną rolę odgrywa tzw. Rozlewisko Kostrzyneckie, użytek ekologiczny w obrębie Cedyńskiego PK - miejsce zimowania i odpoczynku dla kilkudziesięciu tysięcy różnych gatunków ptaków. W północnej części obszaru wyspy rzeczne między Odrą Zachodnią i Jeziołem Dąbie pokryte są rozległymi kompleksami lasów aluwialnych (ok. 850 ha), w których nie prowadzi się działalności.

4.3. ZAGROŻENIA

Zmiany w siedliskach spowodowane zmianami w gospodarce rolnej (np. zarzucenie pasterstwa) prowadzące np. do uruchomienia procesu sukcesji. Pozyskiwanie zwierząt, kłusownictwo. Zanieczyszczenia wód oraz powietrza i składowanie odpadów. Prace regulacyjne w dolinie Odry, prowadzące do zniszczenia chronionych siedlisk. Zagrożenie ze strony polskiej i niemieckiej spowodowane jest rozbudową drogi wodnej Szczecin - Schwedt - kanał Hohenzaten).

Poważnym zagrożeniem może być zanieczyszczenie organiczne i chemiczne wód stanowiących miejsce żerowania nocka łydkowłosego, zwłaszcza niekorzystny wpływ biogenów z terenów użytkowanych rolniczo, a otaczających ostoję. Wysoki poziom pierwiastków biogenych może prowadzić do zarastania cieków i zbiorników wodnych co uniemożliwi żerowanie nockowi łydkowłosemu nad lustrem wody i przyczyni się do zmian w strukturze gatunkowej entomofauny preferowanej przez ten gatunek (wodne owady z rodziny ochotkowatych Chironomidae oraz chruściki Trichoptera).

Innym zagrożeniem mogą być niewłaściwie przeprowadzane prace regulacyjne w dolinie Odry prowadzące do zmian bądź zniszczenia siedlisk stanowiących żerowiska nocka łydkowłosego.

Uwaga: Dolina podlega działaniom z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Istniejące obiekty i urządzenia związane z ochroną przeciwpowodziową wymagają utrzymywania ich w należyłym stanie technicznym. Prace z zakresu ochrony przeciwpowodziowej dotyczą różnych fragmentów doliny rzecznej. Przy ich wykonywaniu powinna zostać zachowana dbałość o utrzymanie dobrego stanu ekologicznego doliny i nie pogorszenie stanu zachowania siedlisk przyrodniczych i gatunków, których ochrona jest celem utworzenia obszaru Natura 2000.

4.4. STATUS OCHRONNY

Obszar położony na terenie: Cedyńskiego Parku Krajobrazowego (30 850 ha; 1993) z rezerwatami przyrody: Olszyny Ostrowskie (10 ha; 1988), Dąbrowa Krzymowska (30 ha, 1985), Dolina Świergotki (11 ha, 1989), Bielinek (76 ha, 1957); Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry (6 009 ha; 1993) z rezerwatami przyrody: Kanał Kwiatowy (3 ha; 1976), Kurowskie Błota (30,63 ha, 1965), Wzgórze Widokowe nad Międzyodrzem (4,19 ha; 1975). Obszar obejmuje także użytki ekologiczne: Kostrzyneckie Rozlewisko (746,23 ha, 1993) i Klucki Ostrów (49,7 ha, 1994); Parku Krajobrazowego Ujście Warty (20 532 ha; 1996). Obszar obejmuje Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Porzeche (142,7 ha; 1992) oraz 2 użytki ekologiczne: Klucki Ostrów (30,6 ha; 1994) i Kostrzyneckie Rozlewisko (746,2 ha; 1993).

Niewielka część obszaru znajduje się na terenie Leśnego Kompleksu Promocyjnego Lasy Puszczy Bukowej i Goleniowskiej (34 491,7 ha).

Po stronie niemieckiej wzdłuż Odry rozciąga się Park Narodowy Dolina Dolnej Odry. Teren PK Dolina Dolnej Odry, Cedyńskiego Parku Krajobrazowego i niemieckiego Parku Narodowego Dolina Dolnej Odry w ustaleniach polsko-niemieckich istnieją plany utworzenia w przyszłości jednego transgranicznego obszaru chronionego - Międzynarodowy Park Doliny Dolej Odry.

4.5. STRUKTURA WŁASNOŚCI

Własność Skarbu Państwa - 81 %, własność prywatna - 19 %.

4.6. DOKUMENTACJA - ŹRÓDŁA DANYCH

- Anonymus. 1998. Plan ochrony dla Cedyńskiego Parku Krajobrazowego. Operaty szczegółowe z zakresu fauny, ekosystemów torfowiskowych i nieleśnych, ekosystemów leśnych, przyrody nieożywionej i gleb, ekosystemów wodnych. (Praca zbiorowa). Szczecin. Msc.
- Anonymus. 1998. Plan ochrony dla Parku Krajobrazowego Dolina Dolnej Odry. Operaty szczegółowe z zakresu fauny, ekosystemów torfowiskowych i nieleśnych, przyrody nieożywionej i gleb, ekosystemów wodnych. (Praca zbiorowa). Szczecin. Msc.
- Borysiak J. 1998. Inwentaryzacja flory i roślinności gminy Chojna. Biuro Konserw. Przyr., Szczecin. Msc.
- Celiński F. 1967. Notatki florystyczne z Pomorza Szczecińskiego. Bad. Fizjogr. Pol. Zach. 20: 153-154.
- Duszyńska A. 1998. Ocena stanu chiropterofauny Cedyńskiego Parku Krajobrazowego. Materiały z XI Ogólnopolskiej Konferencji Chiropterologicznej, Kraków 8-9 listopada 1997, Centrum Informacji Chiropterologicznej, ISEZ PAN, Kraków:4.
Centrum Informacji Chiropterologicznej, ISEZ PAN, Kraków: 4
- GDLP 2007 Inwentaryzacja przyrodnicza. baza danych INVENT
- Gołębiecki K., Janicki D., Kowalczyk W., Knadel M., Ziarnek K., Zyska P. 1998. Waloryzacja przyrodnicza miasta Szczecin z zakresu szaty roślinnej, fauny i krajobrazu. Biuro Konserw. Przyr., Szczecin. Msc.
- Janyszak S., M. Jurchyszyn, 1988 Nocek łydkowłosy na Pomorzu Zachodnim Biuletyn C.I.C. 5 2(4)
- Jasnowska J. (red.). 1993. Stan środowiska miasta i rejonu Szczecina (Ictiofauna). Szczec. Tow. Nauk., Szczecin. s.127-146.
- Jasnowska J., Markowski S., Friedrich S., Kowalski W.A. 1996. Inwentaryzacja flory i roślinności gminy Cedynia. Biuro Konserw. Przyr., Szczecin. Msc.
- Jasnowska J., Markowski S., Friedrich S., Kowalski W.A. 1997. Inwentaryzacja flory i roślinności gminy Gryfino. Biuro Konserw. Przyr., Szczecin. Msc.
- Jasnowski M. 1962a. Budowa i roślinność torfowisk Pomorza Szczecińskiego. Szcz. Tow. Nauk., Wydz. Nauk Przyr.-Rol. 10(1): 3-340.
- Jasnowski M., Jasnowska J., Markowski S. 1968. Ginące torfowiska wysokie i przejściowe w pasie nadbałtyckim. Ochr. Przyr. 33: 69-124.
- Kujawa-Pawlaczyk J., Pawlaczyk P. 1999. Operat ochrony ekosystemów leśnych Cedyńskiego Parku Krajobrazowego.
- Sienicka A., Kownas S. 1960. Roślinność dawnego ptasiego rezerwatu na wyspie Mętnej (Mienia) koło Szczecina. Przyr. Pol. Zach. 4(1-4): 69-77.
- Szkudlarek R., Dzięgielewska M. 1999. Nietoperze w rezerwacie "Bielinek" - wstępne wyniki badań. Folia Univ. Agric. Stein. 2003, Agricultura 231(92): 193-198.
- Waloryzacja. 1997. Waloryzacja Przyrodnicza gminy Cedynia. Operat Generalny. Biuro Konserw. Przyr., Szczecin. Msc.
- Waloryzacja. 1998. Waloryzacja Przyrodnicza gminy Chojna. Operat Generalny. Biuro Konserw. Przyr., Szczecin. Msc.
- Waloryzacja. 1999. Waloryzacja Przyrodnicza gminy Gryfino. Operat Generalny. Biuro Konserw. Przyr., Szczecin. Msc.
- Waloryzacja. 1999. Waloryzacja Przyrodnicza miasta Szczecin. Operat Generalny. Biuro Konserw. Przyr., Szczecin. Msc.
- Waloryzacja. 2002. Waloryzacja Przyrodnicza gminy Boleszkowice. Operat Generalny. Biuro Konserw. Przyr., Szczecin. Msc.
- Ziarnek K., Ziarnek M., Mrugowski W., Mrugowska E. 2010 Materiały do planu ochrony oraz powiększenia obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty PLH 320037 "Dolna Odra". Projekt kompensacji siedliska priorytetowego 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe na terenie wysp Dębina, Czarnołęka i Radolin. Maszynopis, Klub Przyrodników, Szczecin.
- Ziarnek M., Ziarnek K. 2001. Inwentaryzacja gminy Boleszkowice z zakresu flory i roślinności. Biuro Konserw. Przyr., Szczecin. Msc.
- Zyska P., Zyska E. 1997. Inwentaryzacja faunistyczna gminy Gryfino. Biuro Konserw. Przyr., Szczecin. Msc.
- Zyska P. (red.). 1998. Inwentaryzacja gminy Chojna z zakresu fauny. Biuro Konserw. Przyr., Szczecin. Msc.
- Zyska P. (red.). 2001. Inwentaryzacja gminy Boleszkowice z zakresu fauny. Biuro Konserw. Przyr., Szczecin. Msc.
- Zyska P., Zyska E. 1996. Inwentaryzacja faunistyczna gminy Cedynia. Biuro Konserw. Przyr., Szczecin. Msc.

5. STATUS OCHRONNY OBSZARU ORAZ POWIĄZANIA Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES

5.1. DESYGNOWANE FORMY OCHRONY NA POZIOMIE KRAJOWYM I REGIONALNYM:

KOD % POKRYCIA

PL02	0.5 %
PL03	37.1 %
PL05	2.4 %
PL09	0.5 %
PL11	7.3 %

5.2. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z INNYMI TERENAMI:

desygnowanymi na poziomie krajowym lub regionalnym

KOD FORMY OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
PL02	<i>Bielinek</i>	+	0.2
PL02	<i>Kanał Kwiatowy</i>	+	0.0
PL02	<i>Kurowskie Błota</i>	+	0.1
PL02	<i>Olszyna Źródłiskowa pod Lubiechowem Dolnym</i>	+	0.0
PL02	<i>Wrzosowiska Cedyński</i>	+	0.2
PL02	<i>Wzgórze Widokowe nad Międzyodrzem</i>	+	0.0
PL03	<i>Cedyński</i>	+	12.1
PL03	<i>Dolina Dolnej Odry</i>	+	18.6
PL03	<i>Ujście Warty</i>	+	6.4
PL05	<i>Klucki Ostrów</i>	+	0.1
PL05	<i>Kostrzyneckie Rozlewisko</i>	+	2.3
PL09	<i>Porzecz</i>	+	0.5
PL11	<i>Lasy Puszczy Bukowej i Goleniowskiej</i>	*	7.3

desygnowanymi na poziomie międzynarodowym

NAZWA STATUSU OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
Ostoja Ptaków (ranga europejska)	<i>Dolina Dolnej Odry</i>		0.0

5.3. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES:

KOD CORINE	TYP RELACJI	% POKRYCIA
G01101200	*	11.6
G01101201	*	30.8
G01101700	*	0.0

6. DZIAŁALNOŚĆ CZŁOWIEKA NA TERENIE OBSZARU I W JEGO OTOCZENIU

I INNE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA TEN OBSZAR

6.1. GŁÓWNE CZYNNIKI I RODZAJE DZIAŁALNOŚCI CZŁOWIEKA ORAZ PROCENT POWIERZCHNI OBSZARU IM PODLEGAJĄCY

Wpływy i działalność na terenie obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
100	<i>Uprawa</i>	C		0
102	<i>Koszenie / ścinanie</i>	C		+
110	<i>Stosowanie pestycydów</i>	C		-
140	<i>Wypas</i>	C	3	+
141	<i>Zarzucenie pasterstwa</i>	B	20	-
161	<i>Zalesianie</i>	C	0	-
162	<i>Sztuczne plantacje</i>	C	0	-
210	<i>Rybołówstwo</i>	A	2	-
220	<i>Wędkarstwo</i>	C	2	-
230	<i>Polowanie</i>	B	90	-
240	<i>Pozyskiwanie / Usuwanie zwierząt, ogólnie</i>	C		-
243	<i>Chwywanie, trucie, kłusownictwo</i>	B		-
300	<i>Wydobywanie piasku i żwiru</i>	C	1	-
403	<i>Zabudowa rozproszona</i>	B		-
420	<i>Odpady, ścieki</i>	B	2	-
421	<i>Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych</i>	B		-
500	<i>Sieć transportowa</i>	C		-
502	<i>Drogi, autostrady</i>	B	0	-
510	<i>Przesyłanie energii</i>	C		-
520	<i>Transport okrętowy</i>	A	1	-
620	<i>Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, uprawiane w plenerze</i>	B		-
621	<i>Żeglarsstwo</i>	C	1	-
700	<i>Zanieczyszczenia</i>	B		-
810	<i>Odwadnianie</i>	C	10	-
830	<i>Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych</i>	B	1	-
850	<i>Modyfikowanie funkcjonowania wód - ogólnie</i>	A	80	-
860	<i>Składowanie śmieci, odkładanie wybagrowanego materiału</i>	B	2	-
870	<i>Tamy, wały, sztuczne plaże - ogólnie</i>	B	1	-
910	<i>Zamulenie</i>	B	1	-
941	<i>Powódź</i>	A	80	+
950	<i>Ewolucja biocenotyczna</i>	A	80	+

Wpływy i działalność wokół obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
210	<i>Rybołówstwo</i>	C		-
403	<i>Zabudowa rozproszona</i>	A		-
410	<i>Tereny przemysłowe i handlowe</i>	C		-
412	<i>Składowisko przemysłowe</i>	B		-
700	<i>Zanieczyszczenia</i>	C		-

6.2. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

SPRAWUJĄCY NADZÓR (INSTYTUCJA LUB OSOBA):

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie

ZARZĄDZANIE OBSZAREM I PLANY:

7. MAPY OBSZARU

Mapy fizyczne obszaru

Numer mapy	Skala	Projekcja	Opis
N-33-101-B	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-33-101-C	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-33-101-D	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-33-102-A	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-33-113-A	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-33-113-B	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-33-113-C	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-33-113-D	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-33-114-C	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-33-125-B	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-33-126-A	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-33-89-D	1: 50000	PUWG 1992	Yes
N-33-90-C	1: 50000	PUWG 1992	Yes

Zdjęcia lotnicze obszaru

Numer	Obszar	Temat	Data
-------	--------	-------	------

8. ZDJĘCIA OBSZARU

Numer	Obszar	Temat	Autor	Data
-------	--------	-------	-------	------

4. OPIS OBSZARU

4.7. HISTORIA

2009-07-16	MM	Dodano informację o Myotis dasycneme, zgodnie z wynikami prac WZS 2008 (Dzięgielewska)
2011-04-29	AR	Powiększono obszar o wyspy Międzyodrza Szczecińskiego korygując powierzchnię obszaru z 29536 ha na 30458 ha
2011-04-29	GC	Aktualizacje opisów w związku z powiększeniem o wyspy Międzyodrza Szczecińskiego
2011-09-29	HB	Zmiana % pokrycia siedlisk w związku z powiększeniem obszaru o wyspy Międzyodrza Szczecińskiego: 3150 z 2,0 na 1,9; 6410 z 3,0 na 2,9; 6510 z 4,0 na 3,9; 9110 z 4,0 na 3,9; 9170 z 0,57 na 0,55; 9190 z 1,63 na 1,58, 91E0 z 4,0 na 4,5